

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/64/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113204252
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113204252.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Jozefa Mačēja a sudkýň JUDr. Kataríny Slováčkovej a JUDr. Zlatice Javorovej v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35807598, zast. splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 12. novembra 2013 č. k. 16C/113/2013-38 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobkyne a žalovanej nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím ustanovení § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 ZoZzŠ (zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci), § 44 ods. 7 E. p. (zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších zmien a doplnení), keď vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd prvého stupňa nárok žalobkyne na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica za neopodstatnený. Dňa 2. 9. 2010 bol súdu doručený návrh na zmenu exekútora, o ktorom súd rozhodol 8. 12. 2010. V prejednávanej veci bolo o žiadosti o zmenu súdneho exekútora rozhodnuté po uplynutí zákonnej lehoty, táto skutočnosť však nevykazuje znaky zbytočných prieťahov, za ktorú by mal štát niesť zodpovednosť. Nedodržanie lehoty na rozhodnutie neznamená v zmysle platnej judikatúry automaticky zbytočné prieťahy v súdnom konaní. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala výšku skutočných nákladov a nebola splnená zákonná podmienka príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a konaním exekučného súdu, pretože nutnosť spravovať pohľadávku oprávnenej zapríčinil povinný tým, že neplnil svoj dlh a oprávnená musela prikročiť k vymáhaniu formou exekúcie. Ide o náklady, ktoré by bolo možné zahrnúť do náhrady trov exekúcie a došlo by tak k duplicitnému plneniu. V časti náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd prvého stupňa k záveru, že v prejednávanej veci by stačilo iba prípadné konštatovanie porušenia práva a nie sú dané dôvody na priznanie náhrady v peniazoch, keď žalobkyňa nepreukázala, že by povinný subjekt zanikol, že by dochádzalo ku konaniu smerujúcemu k zániku subjektu, pričom zákon i v takom prípade umožňuje uplatnenie si pohľadávky v dedičskom, konkurznom a inom konaní. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávnenej, resp. exekútora s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní, resp. aj dôvodom na samotné uzavretie zmluvy o úvere. Samotnú situáciu

vyvolala sama žalobkyňa tým, že uprednostnila rozhodcovský súd pred všeobecným súdom, ktorý by vychádzal zo zákona o spotrebiteľských úveroch. K námietke premlčania uplatnenej žalovanou súd prvého stupňa uviedol, že lehota na uplatnení nároku začala plynúť momentom uplynutia 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora, rozhodnutie o zmene exekútora bolo doručené oprávnenej (žalobkyňi) 3. 1. 2011, kedy sa táto dozvedela o škode, žaloba bola podaná 27. 9. 2012, preto prípadný nárok nie je premlčaný. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O. s. p. (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení - Občianskeho súdneho poriadku), keď ju úspešnej žalovanej nepriznal, pretože si ich neuplatnila a nepreukázala, že by jej trovy konania vznikli.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Odvolanie odôvodnila podľa § 205 ods. 2 písm. a/, písm. c/, písm. f/ a písm. h/ O. s. p., keď namietla, že súd prvého stupňa interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založil zodpovednostný právny vzťah pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti (§ 9 ods. 2 ZoZzŠ) a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorého výsledkom je nesprávne súdne rozhodnutie a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súdom bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 ZoZzŠ v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 ZoZzŠ v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súdom svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej odvolateľka uviedla, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces nie je akceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdom exekučným. Súdom neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súdom má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súdom tak svojimi úvahami úplne znehoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase.

Žalovaná odvolací návrh nepodala, k odvolaniu žalobkyne sa nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastníčka konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 4. novembra 2014 (§ 156 ods. 1 O. s. p.), pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli v lehote najmenej 5 dní pred vyhlásením (§ 156 ods. 3 O. s. p.).

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 16C/113/2013 je určenie, že žalovaná je zodpovedná za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom a o zaplatenie škody v sume 175,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 165,96 eur s príslušenstvom. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba žalobkyne zamietnutá vrátane výroku o trovách konania.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v

odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Žalobkyňa vo svojom odvolaní, ktoré je totožné ako odvolania v obdobných veciach neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by mali schopnosť založiť iné rozhodnutie ako to, vydané súdom prvého stupňa. Navyše odvolanie nie je prispôsobené prejednávanej veci, keď žalobkyňa v ňom odvodzuje nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy od nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Senica pri vydávaní poverenia na vykonanie exekúcie, nie pri rozhodovaní o návrhu oprávnenej na zmenu exekútora. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje na nasledovné skutočnosti:

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 ZoZzŠ odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení - v znení účinnom v čase podania návrhu na vydanie poverenia, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka žalobkyne nedôvodná. Preto nedošlo k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádzala žalobkyňa v odvolaní. Princíp priamej retroaktivity preto aplikovaný nebol.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody a 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v prejednávanej veci na žalobkyňu.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 ZoZzŠ výslovne definovaný, je len demonštratívny. Aj z ustálenej judikatúry je však možno vyvodiť, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Ide o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, a teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobkyňa odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (tu Okresného súdu Senica), ktorý v konaní o návrhu oprávnenej na zmenu exekútora nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 7 E. p., keď rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v exekučnom konaní nevydal v lehote 30 dní od doručenia návrhu oprávnenej.

Lehota 30 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd od 1. 9. 2005. Napriek prekročeniu tejto stanovenej lehoty Okresným súdom Senica nie je možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že o návrhu oprávnenej na zmenu exekútora nebolo rozhodnuté v lehote 30 dní odo dňa doručenia návrhu oprávnenej. Odvolací súd dáva za pravdu žalovanej v tom, že nesprávny úradný postup nespočíva v existencii prieťahov v konaní exekučného súdu. Žalobkyňa nepreukázala, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované „zbytočné prieťahy“, pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom takýmto orgánom nie je. Následkom každého zisteného prieťahu v

súdnom konaní nie je nevyhnutne porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Ako odvolací súd vyššie konštatuje, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému, nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobkyňa domáha.

K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd ešte uvádza, že tým, že exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu, nemohlo dôjsť z jeho strany ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd pri rozhodovaní o návrhu oprávnenej na zmenu exekútora nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si žalobkyňa v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody žalobkyne. Ak teda súd prvého stupňa znalecké dokazovanie vo veci nenariadil, riadil sa zásadou hospodárnosti konania, pretože takéto dokazovanie by bolo v danej veci nadbytočné a nehospodárne.

K úvahám žalobkyne o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou odvolací súd dodáva, že súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. V konaní nebolo zistené, že by o návrhu oprávnenej v exekučnej veci, od ktorej si žalobkyňa svoj nárok uplatňuje, nebolo rozhodnuté v zákonnej lehote.

Vzhľadom na uvedené pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobkyne v celom rozsahu rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ust. § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, keď tento správne rozhodol i o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania potom odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., keď v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnila, ani jej zo spisu žiadne nevyplývajú.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.